

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
DROHOBYCH IVAN FRANKO STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY
YOUNG SCIENTISTS COUNCIL

ISSN 2308-4855 (Print)
ISSN 2308-4863 (Online)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК:

**Міжвузівський збірник наукових праць молодих
вчених Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка**

HUMANITIES SCIENCE CURRENT ISSUES:

**Interuniversity collection of Drohobych
Ivan Franko State Pedagogical University
Young Scientists Research Papers**

ВИПУСК 54. ТОМ 1
ISSUE 54. VOLUME 1

Видавничий дім
«Гельветика»
2022

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 10 від 31.08.2022 р.)*

Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомя]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2022. – Вип. 54. Том 1. – 338 с.

Видання розраховане на тих, хто цікавиться питаннями розвитку педагогіки вищої школи, а також філології, мистецтвознавства, історії.

Редакційна колегія:

Пантюк М.П. – головний редактор, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Душний А.І.** – співредактор, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ільницький В.І.** – співредактор, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Дмитрів І.І.** – відповідальний секретар, кандидат філологічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Андрєєв В.М.** – доктор історичних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка); **Баукова А.Ю.** – кандидат історичних наук, доцент кафедри археології та спеціальних галузей історичної науки (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Бермес І.Л.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галів М.Д.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галик В.М.** – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гжесяк Ян** – доктор габілітований, надзвичайний професор кафедри (Державна вища професійна школа); **Гриченко Г.З.** – кандидат історичних наук, старший викладач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Дутчак В.Г.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Заєць В.М.** – кандидат мистецтвознавства, заступник декана факультету народних інструментів (Національна музична академія України імені Петра Чайковського); **Зимомя І.М.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Ужгородський національний університет); **Іванишин П.В.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Корсак Р.В.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Ужгородський національний університет); **Кравчик М.О.** – кандидат філософських наук, доцент (Міжнародний гуманітарний університет); **Маршалек-Кава Джоанна** – доктор наук, доцент (Університет Миколая Коперника в Торуні, Торунь, Польща); **Масненко В.В.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького); **Мафтин Н.В.** – доктор філологічних наук, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Мацьків П.В.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Невмержицька О.В.** – доктор педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Оршанський Л.В.** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пагута М.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пантюк Т.І.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Петречко О.М.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Печарський А.Я.** – доктор філологічних наук, професор (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Синкевич Н.Т.** – кандидат мистецтвознавства (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ситник О.М.** – доктор історичних наук, професор, професор кафедри (Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького); **Сташевська І.О.** – доктор педагогічних наук, професор, проректор з навчальної роботи (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Сташевський А.Я.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Стецик Ю.О.** – доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Стреначікова Марія** – доктор наук (doc. CSc., PhD.), (Академія мистецтв у Банській Бистриці); **Тельвак В.П.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Устименко-Косоріч О.А.** – кандидат мистецтвознавства, доктор педагогічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту культури і мистецтв (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка); **Чик Д.Ч.** – доктор філологічних наук, доцент (Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка); **Яворська Г.Х.** – доктор педагогічних наук, професор (Міжнародний гуманітарний університет); **Янишин Б.М.** – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник (Інститут історії України НАН України); **Яремчук В.П.** – доктор історичних наук, професор (Національний університет «Острозька академія»).

Збірник індексується в міжнародній базі даних Index Copernicus International.

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 6143 від 28.12.2019 р. (додаток 4) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі педагогічних наук (011 – Освітні, педагогічні науки, 012 – Дошкільна освіта, 013 – Початкова освіта, 014 – Середня освіта (за предметними спеціалізаціями), 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями), 016 – Спеціальна освіта).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020 р. (додаток 1) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі філологічних наук (035 – Філологія) та у галузі культури і мистецтва (022 – Дизайн, 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, 024 – Хореографія, 025 – Музичне мистецтво, 026 – Сценічне мистецтво, 027 – Музеєзнавство, пам'яткознавство, 028 – Менеджмент соціокультурної діяльності).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 1290 від 30.11.2021 р. (додаток 3) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі історичних наук (032 – Історія та археологія).

Свідцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» Серія КВ № 19906-9706Р від 14.05.2013 р.

Усі електронні версії статей збірника оприлюднюються на офіційному сайті видання
www.aphn-journal.in.ua

Редакційна колегія не обов'язково поділяє позицію, висловлену авторами у статтях, та не несе відповідальності за достовірність наведених даних та посилань.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Засновник і видавець – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, співзасновники Ільницький В.І., Душний А.І., Зимомя І.М.
Адреса редакції: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, вул. Івана Франка, 24, м. Дрогобич, обл. Львівська, 82100. тел.: (03244) 1-04-74, факс: (03244) 3-81-11, e-mail: info@aphn-journal.in.ua

© Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2022
© Пантюк М.П., Душний А.І., Зимомя І.М., 2022

Recommended for publication
by Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Academic Council
(protocol No 10 from 31.08.2022)

Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers / [editors-compilers M. Pantyuk, A. Dushnyi, V. Ilnytskyi, I. Zymomrya]. – Drohobych : Publishing House „Helvetica”, 2022. – Issue 54. Volume 1. – 338 p.

The journal is intended for all interested in high school pedagogy, philology, art, and history.

Editorial board:

M. Pantyuk – Editor-in-Chief, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vice-Rector for Scientific Work (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **A. Dushnyi** – Co-Editor, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **V. Ilnytskyi** – Co-Editor, Doctor of History, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **I. Dmytriv** – Corresponding Secretary, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **V. Andrieiev** – Doctor of History, Professor (Kyiv Grinchenko University); **A. Baukova** – Candidate of Historical Sciences (Ivan Franko Lviv National University); **I. Bermes** – Doctor of Arts, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **M. Haliv** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Halyk** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor, Senior Lecturer at the Department (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **J. Gzhesiak** – Dr. Gab., Associate Professor (Konin Higher Secondary School of Education); **H. Hrytsenko** – Candidate of Historical Sciences (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **V. Dutchak** – Doctor of Arts, Professor, Head of the (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **V. Zaiets** – Candidate of Art Studies, Deputy Dean of the Faculty of Folk Instruments (National Music Academy of Ukraine named after Peter Tchaikovsky); **I. Zymomria** – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department (Uzhgorod National University); **P. Ivanyshyn** – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **R. Korsak** – Doctor of Historical Sciences, Professor, Head of the Department (Uzhhorod National University); **Marszalek-Kawa Joanna** – Doctor of Science, Associate Professor, (Nicolaus Copernicus University in Torun, Torun, Poland); **V. Masnenko** – Doctor of History, Professor, Head of the Department (Bogdan Khmelnytsky Cherkasy National University); **M. Kravchyk** – Ph.D. in Philosophy, Associate Professor (International Humanitarian University); **N. Maftyn** – Doctor of Philology, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **P. Matskiv** – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Nevmerzhytska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor (General Pedagogy and Preschool Education of Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **L. Orshanskyi** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department (Ivan Franko State Drohobych Pedagogical University); **M. Pahuta** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko State Pedagogical University); **T. Pantiuk** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **O. Petrechko** – Doctor of History, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **A. Pecharskyi** – Doctor of Philological Sciences, Professor (Lviv National University); **N. Synkevych** – Candidate of Arts (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **Sytynk O.M.** – Doctor of Historical Sciences, Professor, Professor at the Department (Bohdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University); **I. Stashevska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vice-Rector (Academic Affairs of Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **A. Stashevskiy** – Doctor of Arts, Professor, Head of the Department (Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **Y. Stetsyk** – Doctor of Historical Sciences, Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **M. Strenachikova** – Doctor of Science (Doc. CSc., PhD.), (Academy of Arts in Banska Bystrica); **V. Telvak** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **O. Ustyenko-Kosorich** – Candidate of Art History, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Director of the Educational and Scientific Institute of Culture and Arts (Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko); **D. Chyk** – Doctor of Philology, Associate Professor, (Taras Shevchenko Kremenets Regional Humanities and Pedagogical Academy); **H. Yavorska** – Doctor of Education, Professor (International Humanitarian University); **B. Yanyshyn** – Candidate of Historical Sciences, Senior Research Associate (Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine); **V. Yaremchuk** – Doctor of History, Professor (Ostroh Academy National University).

The collection is included in such international databases as Index Copernicus International.

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 28.12.2019 No 6143 (annex 4), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on pedagogical sciences (011 – Educational, pedagogical sciences, 012 – Pre-school education, 013 – Primary education, 014 – Secondary education (subject specialization), 015 – Professional education (in the field of specializations), 016 – Special education).

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 17.03.2020 № 409 (annex 1), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on philological sciences (035 – Philology) and culture and arts (022 – Design, 023 – Fine arts, decorative arts, restoration, 024 – Choreography, 025 – Musical arts, 026 – Performing art, 027 – Museum and monument studies, 028 – Management of socio-cultural activities).

Based on the Order of Ministry of Education and Science of Ukraine No 1290 dated 30.11.2021 (annex 3), the journal is included in the List of professional editions of Ukraine (category “B”) in the area of of Historical Sciences (032 - History and Archeology).

Print media registration certificate «Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers» series KV № 19906-9706P dd. 14.05.2013.

All electronic versions of articles in the collection are available on the official website edition
www.apfn-journal.in.ua

Editorial board do not necessarily reflect the position expressed by the authors of articles,
and is not responsible for the accuracy of these data and references.

The articles were checked for plagiarism using the software StrikePlagiarism.com developed by the Polish company Plagiat.pl.

Founder and Publisher – Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University,
co-founders V. Ilnytskyi, A. Dushnyi, I. Zymomrya.

Editorial address: Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, Ivana Franka str., 24, Drohobych, Lviv region,
82100. tel.: (03244) 1-04-74, fax: (03244) 3-81-11, e-mail: info@apfn-journal.in.ua

© Drohobych State Ivan Franko
Pedagogical University, 2022
© M. Pantyuk, A. Dushnyi, I. Zymomrya, 2022

Оксана КУЦА,

orcid.org/0000-0001-7221-5711

доцент кафедри теорії і практики перекладу

Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

(Тернопіль, Україна) oksana.kutsa.tnpu@gmail.com

Марта ГОЛИК,

orcid.org/0000-0001-6852-8539

магістрантка II року навчання факультету іноземних мов

Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

(Тернопіль, Україна) martagolik033@gmail.com

ШЛЯХИ ПЕРЕКЛАДУ ГРИ СЛІВ ЯК ЗАСОБУ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ КОМІЧНОГО

Актуальність розвідки зумовлена зростанням розповсюдження гри слів в англomовному мультимедійному дискурсі та необхідністю здійснення перекладу засобами цільової мови, який справляв би такий ефект на глядача, як оригінал. Стаття присвячена дослідженню шляхів відтворення стилістичного прийому гри слів на матеріалі американської комедії «How I met your mother» («Як я зустрів вашу маму»).

Мета дослідження – виокремлення способів перекладу гри слів, базуючись на авторській класифікації, шляхом аналізу оригіналу та перекладу українською мовою американського ситкому.

Виявлено, що думки учених розходяться щодо дефінування поняття «гра слів». Все ж у розвідці послуговуємося визначенням з енциклопедії «Українська мова». Неоднотайність поглядів науковців також простежимо у виокремленні шляхів перекладу досліджуваного стилістичного засобу: (1) крізь призму трансформацій (D. Hygrell, M. Чиж, I. Данилова) та (2) із застосуванням перекладацьких стратегій з орієнтацією на результат (C. Wecksteen).

Проаналізувавши підходи згаданих вище науковців, запропоновано авторську класифікацію шляхів перекладу гри слів крізь призму її збереження у цільовій мові та виконання функції репрезентації комічного: (1) гра слів → не гра слів (з втратою /зі збереженням комічного ефекту); (2) гра слів → гра слів (тип гри слів у перекладі збігається з оригіналом / змінено на інший); (3) опущення гри слів.

У ході дослідження методом суцільної вибірки був відібраний корпус розвідки і здійснено якісний та кількісний аналіз способів відтворення гри слів у комедійному серіалі. З'ясовано, що 67% прикладів було перекладено не грою слів, 12% – ідентичною грою слів (зі збереженням типу), 14% – альтернативною грою слів (зі збереженням типу) та 7% – грою слів зі зміною типу. Поза фокусом уваги залишено опущення гри слів, оскільки вважаємо, що перекладачам слід вдаватися до нього лише в умовах крайньої необхідності.

Ключові слова: *гра слів; комічний ефект; шляхи перекладу.*

Oksana KUTSA,

orcid.org/0000-0001-7221-5711

Associate Professor at the Department of Theory and Practice of Translation

Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University

(Ternopil, Ukraine) oksana.kutsa.tnpu@gmail.com

Marta HOLYK,

orcid.org/0000-0001-6852-8539

2nd-year student of Master's Degree Program of the Faculty of Foreign Languages

Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University

(Ternopil, Ukraine) martagolik033@gmail.com

WAYS OF WORDPLAY TRANSLATION AS A MEANS OF REPRESENTATION OF THE COMIC

The relevance of the investigation is determined by the growing popularity of the use of wordplay in the English multimedia discourse and the necessity to translate it into the target language with the same effect on viewers as the original has. The article is dedicated to determining the ways of wordplay translation based on the material of the American comedy «How I met your mother».

The aim of the article is to determine the ways of wordplay translation, based on the author's classification, analyzing the original and translation of the American sitcom into Ukrainian.

It is distinguished that scientists are not unanimous regarding the definition of the concept of «wordplay». However, in our research the definition from «The Ukrainian Language» Encyclopedia is used. The scientists also express different views about the ways of wordplay translation: using transformations (D. Hygrell, M. Chyzh, I. Danilova) and (2) using translation strategies based on the result (C. Wecksteen).

Having analyzed the approaches of the aforementioned scientists, the author's classification of the ways of wordplay translation was offered through the prism of its preservation and performing the function of comic effect in the target text: (1) wordplay → non-wordplay (with the loss/preservation of the comic effect); (2) wordplay → wordplay (the type of wordplay in translation is the same/changed); (3) omission of wordplay.

In the course of the study, the corpus of the research was selected using continuous sampling method and both qualitative and quantitative analyses of the ways of wordplay translation in the comedy series were carried out. It was found that 67% of the examples were translated by non-wordplay, 12% by identical wordplay (with preservation of its type), 14% by alternative wordplay (with preservation of its type), and 7% by wordplay with a change of type. The omission of wordplay is not considered in our study, as we believe that translators should resort to it only when it's absolutely necessary.

Key words: wordplay, comic effect, ways of translation.

Постановка проблеми. Об'єктом нашого дослідження є гра слів як перекладацька проблема. Вибір цієї теми зумовлений, по-перше, розповсюдженістю мовного засобу гри слів у літературі, кінематографі, рекламі, публічних виступах та інших сферах і в той же час браком наукових розвідок щодо сутності, функціонування та інших аспектів досліджуваного явища (Žyško, 2017: 3); по-друге, складністю цього феномена (Кондратенко, 2019: 83; Leppihalme, 1996); по-третє, численними труднощами, що виникають при його перекладі. Відомо, що гра слів виконує низку функцій: ігрову (Карпукіна, 2007: 96), експресивну (Кондратенко, 2019: 83), репрезентації комічного (Pollack, 2011: 32), пожвавлення діалогів, привернення уваги (Schröter, 2005: 94), забезпечення семантичних зв'язків між частинами повідомлення, маніпулювання реакцією реципієнта, обхід цензури (Delabastita, 1993: 137-151) тощо, тому вкрай важливо, щоб у цільовій мові вона мала такий же ефект на реципієнта та виконувала ту ж функцію, що й у вихідній. Отож варто ретельно дослідити способи перекладу гри слів і проаналізувати їхню доречність й ефективність.

Аналіз досліджень. Найперше вважаємо за необхідне розглянути суть поняття «гра слів». Хоча, на думку R. Leppihalme, не існує універсальної дефініції досліджуваного мовного явища через його складність (Leppihalme, 1996: 199-218), у своїй праці послуговуватимемося визначенням з енциклопедії «Українська мова», яке, на нашу думку, найповніше розкриває зміст і вказує на функцію цього стилістичного засобу: «гра слів – загальне поняття, що слугує для привертання уваги до значення через форму, для заострення сприйняття семантичних особливостей одиниць, які обігруються; для створення зображально-виражального ефекту, коли рівень змісту

зіставляваних одиниць лишається неохопленим або вгадується лише як певні невиразні асоціації з чим-небудь» (Українська мова, 2004: 107).

Щодо сфери перекладу гри слів, то зазначимо, що D. Hygrell пропонує послуговуватися чотирма «класичними» перекладацькими стратегіями: вилучення; адаптація (елементи вихідного тексту переносяться до цільового); калькування і заміна (Hygrell, 1997: 200). У свою чергу дослідниця C. Wecksteen, крім вилучення, виділяє такі перекладацькі стратегії:

а) гра слів – ідентична гра слів

б) гра слів – інша гра слів:

1) гра слів – гра слів, яка використовує ту саму стратегію, але різні слова;

2) гра слів – гра слів, яка використовує й іншу стратегію, і інші слова (Wecksteen, 2001: 87-389).

М. Чиж й І. Данилова пропонують три універсальних підходи до перекладу гри слів:

а) опущення (гра слів перекладається як звичайна фраза, що безумовно веде до втрати комічного ефекту);

б) компенсація (заміна елемента гри слів вихідної мови, який неможливо передати цільовою мовою, на схожий елемент задля збереження ефекту на реципієнта й оригінального змісту);

в) калькування (побудова лексичних одиниць за зразком відповідних слів вихідної мови шляхом точного перекладу їх частин чи запозичення окремих значень слів) (Чиж, Данилова, 2012: 74-77).

Спостерігаємо, що дослідники по-різному підходять до проблеми перекладу гри слів. Зокрема D. Hygrell, М. Чиж й І. Данилова розглядають її крізь призму трансформацій, які застосовує перекладач для відтворення гри слів у цільовій мові, натомість C. Wecksteen приділяє увагу перекладацьким стратегіям з орієнтацією на результат, а саме чи зберігається гра слів і її особливості

в перекладі. Безсумнівно обидва підходи є логічними й важливими, адже перший показує як саме вдається перекласти вищезгаданий стилістичний прийом, а другий – результат цих трансформацій.

Мета статті. Мета нашого дослідження полягає у визначенні особливостей функціонування гри слів та шляхів її перекладу в американській комедії засобами української мови.

Для досягнення мети поставлено такі завдання:

- запропонувати класифікацію шляхів перекладу гри слів на основі виконання чи невиконання нею функції репрезентації комічного в цільовій мові; розглянути особливості способів перекладу гри слів на матеріалі американської комедії;
- надати кількісні та якісні результати здійсненої розвідки.

Виклад основного матеріалу. У цій роботі ми б хотіли представити власну класифікацію шляхів перекладу гри слів, яка зорієнтована на результат. Те, що відрізняє її від представленої вище класифікації С. Wecksteen – це безпосереднє врахування виконання функції гри слів у цільовій мові, зокрема – реалізації комічного ефекту на реципієнта. За словами Т. Любимової, умовою виникнення комічного є розуміння, оскільки незрозуміле не може бути смішним (Любимова, 1990), отже завдання перекладача полягає у пошуку таких шляхів відтворення гри слів, які сприяли б розумінню та збереженню комічного ефекту. Однак, зважаючи на відмінності між мовами оригіналу та перекладу, а також культурами, не завжди вдається цього досягти. З огляду на викладене вище, пропонуємо таку класифікацію:

а) гра слів → не гра слів:

1) з втратою комічного ефекту:

- i. гра слів → зміна початкової фрази на іншу;
- ii. гра слів → буквальный переклад фрази;

2) зі збереженням комічного ефекту (зокрема заміна на інший риторичний засіб);

б) гра слів → гра слів:

1) тип гри слів у перекладі збігається з оригіналом:

- i. гра слів → ідентична гра слів;
- ii. гра слів → альтернативна гра слів;

2) тип гри слів у перекладі змінено на інший;

в) опущення гри слів і використання місця, яке вона займає в аудіодоріжці, для розлогішого перекладу фраз, що її оточують.

Надалі ми детальніше розглянемо вищезгадані способи відтворення гри слів у цільовій мові й наведемо приклади їх використання, однак залишимо поза нашою увагою опущення, адже це по суті відмова і неспроможність перекласти гру слів, до якої варто вдаватися лише у крайньому разі.

Гра слів → не гра слів, з втратою комічного ефекту та повною або частковою заміною фрази на іншу. На перший погляд, зміна початкової фрази здається безглуздою, тому що бажаного ефекту на аудиторію все одно не буде досягнуто, однак, можемо припустити, що перекладачі вдаються до такого перетворення, коли дослівний переклад – недоречний через різні реалії двох народів чи відмінності семантичних структур вихідної і цільової мов. Також у деяких випадках, додатковою причиною може виступати необхідність скоротити фразу з грою слів і залишити більше часу для відтворення іншої репліки або, навпаки, розширити фразу, тому що сусідні – коротші, ніж в оригіналі. Наведемо приклади застосування цього шляху перекладу:

– *It's gonna be - wait for it and I hope that you are not lactose-intolerant cause the second half of that word is... dairy! Legendary!* (2, season 1, episode 3).

– *Це буде ле- зачекай і сподіваюсь, що ти готовий до продовження цього неймовірного слова бо це... дарно! Легендарно!* (1, сезон 1, серія 3). Як бачимо, цю гру слів не відтворено в оригіналі, однак змінено частину фрази, адже її було перекладено буквально, це не мало б сенсу в українській мові і лише спантеличило б глядачів.

Four transit workers were electrocuted when a subway train jumped the tracks. Stay tuned for the... shocking derails (2, season 4, episode 3).

Чотирьох транзитних робочих було вбито струмом, коли потяг зійшов з рейок. Залишайтеся з нами аби почути шокуючі подробиці (1, сезон 4, серія 3). Цей уривок з новин – чудовий приклад того, що зміна фрази з грою слів на іншу допомагає зробити повідомлення адекватнішим, якщо гру слів неможливо відтворити.

– *Oh, Robin.*

– *No, Robyn. And for the rest of the night, every time I looked at her, I just saw Robin's face.*

– *Well, I hope so.*

– *No, our Robin. Robin with an "i".*

– *Our Robin has two eyes, my friend* (2, season 7, episode 22).

– *О, Робін.*

– *Ні, Робен. І впродовж усього вечора я дивився на неї і бачив обличчя Робін.*

– *Хочеться в це вірити.*

– *Ні, обличчя нашої Робін. Робін з "i".*

– *Вибач, Робін з ким ти кажеш?* (1, сезон 7, серія 22). У цьому прикладі створюється враження, що герой недочув фразу співрозмовника, а не пожартував. Можна зробити висновок, що через відтворення гри слів не грою слів у глядачів, що переглядають перекладену і оригінальну вер-

сії може скластися різна думка про те, наскільки персонажі є дотепними.

Гра слів → не гра слів, з втратою комічного ефекту та буквальним перекладом фрази. Зазвичай при цьому способі відтворення гри слів, перекладачі передають лише одне значення фрази, позбавляючи її імпліцитності, а оскільки немає підтексту і порівняння значень, зникає і гумор:

– *Okay, you are starting to drool. I'm calling creepers.*

– *Lily, it's fine. This is purely academic. It's like bird-watching. And right now I'm watching a double-breasted... Robin* (2, season 8, episode 21).

– *У тебе вже слина тече. Це крипово.*

– *Лілі, це нормально. Я просто милуюсь дівчатами. Це як спостерігати за пташками. А ось і... Робін* (1, сезон 8, серія 21). В англійській мові лексема «Robin» – не лише ім'я, а й вид пташок, а саме дрізд. Однак якщо написати «А ось і... дрізд», не буде взагалі ніякого змісту в перекладеному повідомленні.

– *Robin, do you wanna move in?*

– *Well, it's kind of soon, but... Sure, I would consider moving in here, just let me think about it.*

– *No, I meant do you want to move in on the couch, so I can sit down* (2, season 5, episode 21).

– *Робін, хочеш переїхати?*

– *Ну, це дуже швидко, але... я подумаю про це. Я хочу подумати.*

– *Ні, я маю на увазі на дивані, аби я міг сісти* (1, сезон 5, серія 21). У цьому випадку переклад частково призводить до втрати змісту, адже українське дієслово «переїхати» не вживається у значенні «посунути», що може змусити глядачів вважати героя, який неправильно вжив це слово, неграмотним.

– *That gabby would not shut up.*

– *Yeah, we should call him a gabby* (2, season 2, episode 13).

– *Той таксист торочив без упину.*

– *Так, справжній базика* (1, сезон 2, серія 13).

У наведеному прикладі втрата гри слів не впливає на зміст, однак проблему викликає те, що у серіалі є закадровий сміх, який зберігається й українською, і при цьому «жарті», як і при всіх інших, де втрачається комізм, в українців може виникнути враження, що в американців дивне і плоске почуття гумору.

Гра слів → не гра слів, зі збереженням комічного ефекту та заміною гри слів на інший риторичний засіб. Гру слів можливо перекласти не грою слів, але при цьому зберегти комічний ефект. Як ми згадували раніше, у серіалі «Як я зустрів вашу маму» є закадровий сміх, тому такий

переклад є більш бажаним і прийнятним, адже він дає змогу компенсувати неспроможність передати гру слів цільовою мовою.

– *You think he's dumb too?*

– *Hot as lava but just as thick* (2, season 8, episode 6).

– *Ти теж думаєш, що він тупий?*

– *Тупий як пень, але красивий як Аполлон* (1, сезон 8, серія 6). В оригіналі бачимо не лише порівняння, а й обігрування багатозначності лексеми «thick», у той час як в перекладі збережено прийом порівняння, однак застосовано зовсім інші образи, до того ж комічного ефекту досягнуто через протиставлення недалекості й краси героя, які гіперболізовано.

– *Did you send the Harmanson contracts downtown?*

– *I did. I sent them downtown.*

– *Why are you saying it like that? They never arrived at the downtown office.*

– *Just to make sure we're on the same page... is "send them downtown" not an expression for shredding a document?*

– *You shredded them?*

– *I sent them downtown. You know, down into the shredder. You feed the paper in a downwards fashion so that's where the expression comes from* (2, season 6, episode 7).

– *Ти відправив контракти Гармансона куди треба?*

– *Так. Я відправив їх куди треба.*

– *Чому ти так кажеш? У центральному офісі їх так і не отримали.*

– *Просто, щоб переконатися, що ми розуміємо один одного... хіба відправити куди треба не означає позбутися їх?*

– *Ти позбувся їх?*

– *Я відправив їх куди треба. Щоб не казати, що документів треба позбутися, кажуть, щоб їх відправили куди треба, хіба ні?* (1, сезон 6, серія 7). Переклад не такий дотепний як оригінал, адже «відправити куди треба» не настільки натякає на знищення документів як «send downtown», але все ж таки український еквівалент є логічний і неоднозначним для трактування.

– *Hey Chad, how it's hanging* (2, season 1, episode 6).

З таким костюмом ти склеїш багато дівчат (1, сезон 1, серія 6). У цьому прикладі жарт пов'язаний з костюмом на Гелловін. Тут перекладачі використали іронію, адже костюм “hanging chad” – не надто привабливий.

Гра слів → гра слів, зі збереженням її типу у перекладі. Найперше варто розглянути різновиди

гри слів. У нашій роботі ми будемо послуговуватися класифікацією С. Влахова та С. Флоріна, які розрізняють фонетичну, лексичну і фразеологічну гру слів (Влахов, Флорін, 1980: 292-294).

Розглянемо перекладену гру слів, що належить до того ж виду, що й оригінальна. Необхідно зазначити, що для цього не обов'язково застосовувати дослівний переклад, можна й змінити об'єкт гри слів.

*Let's review Barney's rules for **mating without dating*** (2, season 1, episode 18).

*Давайте повторимо правила Барні "**Парування без зустрічання**"* (1, сезон 1, серія 18). Як бачимо, у перекладі збережено риму і зміст оригінальної, фонетичної гри слів.

– *What is the four letter word for cut?*

– *"Nick".*

– *Yeah?*

– *Is a four-letter word for cut.*

– *What is?*

– *"Nick"* (2, season 8, episode 6).

– *Яке слово з трьох літер означає прізвисько в інтернеті?*

– *"Нік".*

– *Що?*

– *Це те слово з трьох літер.*

– *Яке?*

– *"Нік"* (1, сезон 8, серія 6). Ось приклад лексичної гри слів, яка обіграє власну назву, у цьому випадку антропонім. Перекладачам вдалося відтворити її в цільовій мові, тому що і українською, і англійською слово «Нік» («Nick») – й ім'я, і загальний іменник.

– *I see.*

– *You understand?*

– *No, I can see out of my left eye again* (2, season 5, episode 5).

– *Бачу.*

– *Розумієш?*

– *Ні, моє ліве око знову бачить* (1, сезон 5, серія 5). У цьому випадку гру слів перекладено буквально, адже семантика дієслів «бачити» і «see» збігаються.

Також можливо зберегти тип гри слів у перекладі, при цьому перефразували її саму:

– *My story on Pickles, Singing Dog just got nominated for a **Local Area Media Award**.*

– *A **LAMEA**?* (2, season 1, episode 19).

– *Мій репортаж про співоного пса був номінований на **Дружню Уподобану Репортажну Нагороду Юності**.*

– *ДУРНЮ?* (1, сезон 1, серія 19). Ось ще один приклад лексичної гри слів, цього разу на основі акроніма. При її перекладі найважливіше, щоб

акронім нагадував українське слово з негативною конотацією, що створить кумедний парадокс. Тут перекладачам це чудово вдалося.

*I thought you said your semester was gonna be **a piece of cake**. I remember because you were **eating a piece of cake at the time and you said "Dude, my semester is gonna be this"*** (2, season 2, episode 6).

На початку семестру ти казав, що скласти цей іспит – все одно що раз чхнути. Я пам'ятаю, бо ти тоді чхнув і сказав: "Отак я і іспит складу" (1, сезон 2, серія 6).

*So, Robin, you ever report on **train wrecks**? Cause I just saw one (after unsuccessful speech)* (2, season 1, episode 18).

*Гей, Робін, ти розповідаєш у новинах про **катастрофи**? Бо я тільки що бачив **ходячу*** (1, сезон 1, серія 18). Цих два приклади демонструють, що при відтворенні фразеологічної гри слів, необхідно не прагнути буквального перекладу, а адаптувати її до цільової мови, адже найважливіше при перекладі ідіоми – підібрати фразеологізм зі схожим змістом у мові перекладу.

Гра слів → гра слів, зі зміною її типу у перекладі.

Як зазначалося вище, гра слів цільовою мовою не обов'язково має належати до того ж виду, що й оригінальна:

– *First, you must meet **White Flower**, the second master, who will teach you strength. She lives atop a mountain.*

– ***Which mountain?***

– *No, not **Witch Mountain**. Slap mountain* (2, season 9, episode 14).

– *Ти маєш знайти Білу Квітку, другого майстра, який навчить тебе сили. Вона живе на вершині гори.*

– *Де вона?*

– *Ні, не гори **Демона**. Гори Ляпасів* (1, сезон 9, серія 14). Як бачимо, в оригіналі представлено лексичну гру слів, яка обіграє омофони «which» і «witch», а в перекладі її перетворено на фонетичну гру слів.

*Back already. How was flying **solo**? And by "**solo**" I mean **so low** that you got shot down* (2, season 6, episode 3).

*Вже повернувся. Як тобі політ **соло**? Мабуть, тобі **соромно**, що ти такий **лох*** (1, сезон 6, серія 3). У цьому прикладі оригінальна гра слів – фонетична, у той час як в перекладі вона і фонетична, і частково лексична.

– *Sorry, What were you gonna to say?*

– *I was gonna say order whatever else you want. **It's on me.***

– *Thanks but I think I'd rather eat it out of the bowl* (2, season 8, episode 6).

– *Вибач, що ти збиралась сказати?*

– *Я збиралась сказати, щоб ти замовляв усе, що забажаєш. Я плачу.*

– *Люба, дякую, але не думаю, що твої сльози допоможуть* (1, сезон 8, серія 6). Ось чудовий приклад фразеологічної гри слів в оригіналі. Натомість у перекладі її перетворено на лексичну, адже слово «плачу» можна трактувати по-різному залежно від наголосу, а оскільки у цьому діалозі підкреслюється неосвіченність персонажа, переклад є цілком виправданим і комічним.

Здійснивши кількісний та якісний аналіз матеріалу дослідження (див. Діаграму 1), на жаль, спостерігаємо, що більш ніж три четверти займає переклад гри слів звичайною фразою без комічного ефекту. З одного боку це не опущення, а відтворення змісту повідомлення, однак у перекладі воно виконує лише інформативну функцію, а не гумористичну, яка у комедійному серіалі є основою для гри слів. Також можемо помітити, що якщо гру слів відтворюють грою слів, то зазвичай її тип зберігають (26%), а не змінюють (7%):

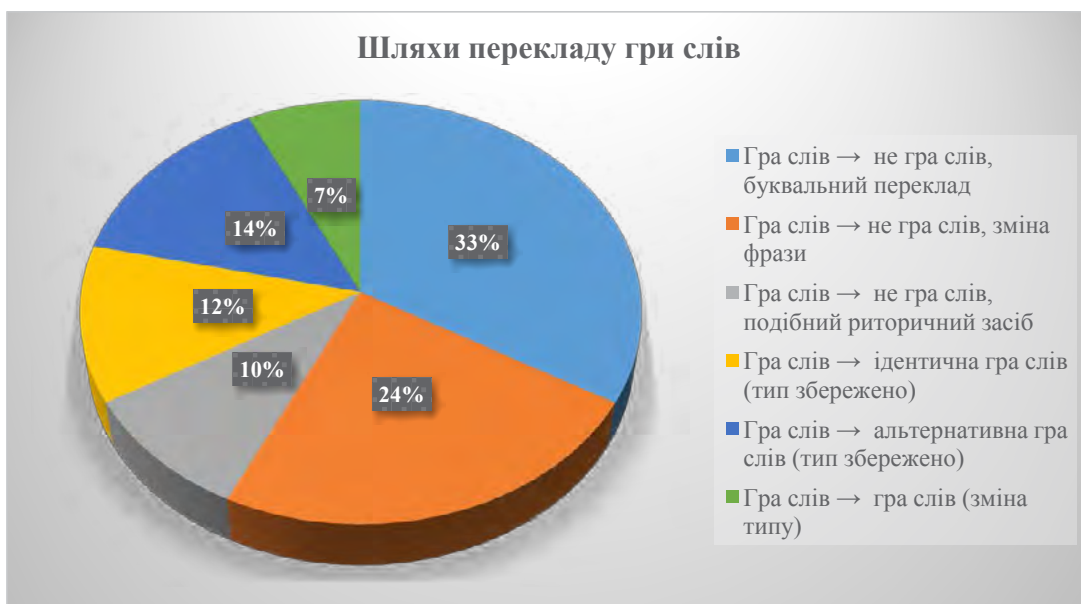
Висновки. У ході дослідження з'ясовано, що не існує універсальної дифініції поняття «гра слів». Вивчаючи шляхи перекладу гри слів та напрацювання дослідників щодо цього питання, було сформульовано таку класифікацію: а) гра слів → не гра слів: 1) зі збереженням комічного ефекту (зокрема заміна на інший риторичний засіб); 2) з втратою комічного ефекту: і) гра слів → буквальний переклад фрази; ii) гра слів → зміна початкової фрази

на іншу; б) гра слів → гра слів: 1) тип гри слів у перекладі збігається з оригіналом: і) гра слів → ідентична гра слів; ii) гра слів → альтернативна гра слів; 2) тип гри слів у перекладі змінено на інший; в) опущення гри слів і використання місця, яке вона займає у аудіодоріжці, для розлогішого перекладу фраз, що її оточують.

На базі вивченого матеріалу було доведено, що такий шлях перекладу гри слів, як гра слів → не гра слів із втратою комічного ефекту може призвести до того, що у глядачів, що розмовляють цільовою мовою складеться невірне враження про почуття гумору носіїв вихідної мови, за умови присутності закадрового сміху (як у випадку даного серіалу), а також персонажі здаватимуться їм менш дотепними і комічними, ніж вони є насправді.

Перекладачі використовують трансформацію фрази з грою слів на іншу через різні семантичні структури вихідної і цільової мов, що унеможливає буквальний переклад, а також для того щоб надати висловлюванню більшого змісту.

До буквального перекладу гри слів вдаються через те, що перекладачам часто доводиться обирати між збереженням її форми чи змісту і зазвичай вони обирають останнє й тому відтворюють зміст, але лише той, що є на поверхні, без прихованого підтексту. Однак необхідно згадати, що саме буквальний переклад може призвести до спотворення змісту і невмотивованості слів і дій героїв. Через це глядачі можуть сприйняти серіал поверхнево і зробити негативні й невірні висновки про персонажів.

Діаграма 1. Кількісне співвідношення шляхів перекладу гри слів на матеріалі американської комедії «How I met your mother» («Як я зустрів вашу маму»)

Збереження комічного ефекту при трансформації гри слів можливе, якщо компенсувати її відсутність іронією, парадоксом, порівнянням, подекуди лайливою лексикою, висловлюваннями, які можна трактувати у більш, ніж один спосіб тощо. Це дозволяє виправдати закадровий сміх серіалу і нейтралізацію гри слів у перекладі, яка без компенсації робить перекладену версію серіалу менш дотепною і жартиливою.

Переклад гри слів вихідної мови грою слів цільової мови зі збереженням її виду передбачає або збереження її предмету в перекладі або певну його трансформацію задля більшої логічності й адаптації. На нашу думку, і той, і інший шляхи є виправданими, адже найважливішим є результат – збереження комічного ефекту. До того ж, не завжди дослівний переклад буде

доречним, інколи саме він призводить до втрати комічності. Також необхідно згадати, що для фразеологічної гри слів саме зміна і пошук альтернативної ідіоми у цільовій мові є запорукою вдалого перекладу. Можемо зазначити, що збереження предмету гри слів найбільш поширене при відтворенні саме лексичного типу, адже нерідко семантичні системи лексем різних мов збігаються.

Не обов'язково прагнути ідентичності гри слів вихідної і цільової мов. Найважливіше, щоб гра слів у перекладі виконувала таку ж функцію, що й оригінальна.

Перспективи подальших розвідок вбачаємо у вивченні феномену візуальної гри слів, який нерозривно пов'язаний з діями героїв серіалу і його відеорядом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Влахов С., Флорин С. Непереваемое в переводе. Москва : Междунар. отношения, 1980. 416 с.
2. Гейзинга Й. Homo Ludens. Досвід визначення ігрового елемента культури / пер. с нідерландск. Київ : Основи, 1994. 468 с.
3. Карпущина Т.П. Игра слов и морфемный повтор: комическое «состязание» смыслов в словах с общей морфемой (на материале английской художественной прозы). *Вестник ВГУ. Серия: «Лингвистика и межкультурная коммуникация»*. Хабаровск, 2007. № 1. С. 81-89.
4. Кондратенко Н.В. Мовна гра в рекламному теледискурсі як вияв лінгвокреативу. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. 2019. №38. Том 3. С. 83-86.
5. Любимова Т. Б. Комическое, его виды и жанры. М. : Знание, 1990. 84 с.
6. Українська мова: Енциклопедія / Редкол. Русанівський В.М. та ін. 2-ге вид., випр. і доп. Київ : «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана, 2004. 824 с.
7. Чиж М.С., Данилова И.И. Особенности перевода каламбура. *Успехи современного естествознания*, 2012. № 5. 168 с.
8. Delabastita D. There's a Double Tongue: An Investigation into the Translation of Shakespeare's Wordplay, with Special Reference to Hamlet. Amsterdam & Atlanta : Rodopi, 1993. 522 p.
9. Hygrell D. Att översätta komik: en undersökning av funktionsförändringar i tyska översättningar av svensk skönlitteratur (doctoral thesis). Uppsala : Litteraturvetenskapliga institutionen, Uppsala universitet (distributed by Almqvist & Wiksell, Stockholm). 1997. 344 s.
10. Leppihalme R. Caught in the frame: a target-culture viewpoint on allusive wordplay. *The Translator: Studies in Intercultural Communication* 2:2 (special issue : Wordplay and Translation), 1996. P. 199-218.
11. Pollack J. The pun also rises: How the humble pun revolutionized language, changed history, and made wordplay more than some antics. New York: Gotham, 2011. 240 p.
12. Schröter T. Shun the Pun, Rescue the Rhyme? The Dubbing and Subtitling of Language-Play in Film *Karlstad University Studies*, 2005, P. 589.
13. Wecksteen C. La traduction des jeux de mots dans la presse: une gageure? Laurian, Anne-Marie & Thomas Szende (eds), 2001. P. 375-391
14. Žyško K. A Cognitive Linguistics Account of Wordplay. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2017. 177 p.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Як я зустрів вашу маму, Крейг Томас та Картер Бейз / пер.з англ. Нового каналу. Нью-Йорк, 2005-2014. 9 сезонів, 208 серій. URL : <https://kino4ua.net/2841-yak-ya-poznayomivsyaz-vashoyu-mamoyu-yak-ya-zustrv-vashu-mamu-1-2-3-4-5-6-7-8-9-sezon.html>
2. How I met your mother, Craig Thomas and Carter Bays. New York City's Manhattan, 2005-2014. 9 seasons, 208 episodes. URL : <https://watchhowimetyourmother.online>

REFERENCES

1. Vlakhov, S., Florin, S. Neperevodimoye v perevode [Untranslatable in translation]. Ternopil: Moscow, 1980. 416 p. [in Russian].
2. Huizinga, J. Homo Ludens. Dosvid vyznachennia ihrovoho elementa kultury / per. s niderlandsk [Homo Ludens]. Kyiv : Osnovy, 1994. 468 p. [in Ukrainian].

3. Karpukhina, T.P. Igra slov i morfemnyy povtor: komicheskoe «sostyazanie» smyslov v slovakh s obshchey morfemoy (na materiale anhlyiskoi khudozhestvennoy prozy) [Wordplay and morphemic repetition: a comic "competition" of meanings in words with a common morpheme (based on English fictional prose)]. Vestnik VGU. Seriya: «Lingvistika i mezhkulturnaya kommunikatsyya». Khabarovsk, 2007. No. 1, pp. 81-89 [in Russian].
4. Kondratenko, N.V. Movna hra v reklamnomu teledyskursi yak vyivakhvokreatyvu [Language game in an advertising TV debate as a manifestation of linguistic and eclecticism]. Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Ser.: Filolohia. 2019. №38, Tom 3, pp. 83-86 [in Ukrainian].
5. Liubimova, T.B. Komicheskoe, yeho vidy i zhanry [Comic, its types and genres]. M. : Znaniie, 1990. 84 p. [in Russian].
6. Rusanivskyi, V.M. (Ed.). Ukrainska mova: Entsyklopediia / Redkol. ta in. 2-he vyd., vypr. i dop. [Ukrainian language: Encyclopedia]. Kyiv : "Ukr. entsykl." im. M. P. Bazhana, 2004. 824 p. [in Ukrainian].
7. Chizh, M.S., Danilova. I.I. Osobennosti perevoda kalambura Uspekhi sovremennogo estestvoznaniya, [Features of translation of puns. Successes of modern natural science]. 2012. No. 5. 168 [in Russian].
8. Delabastita, D. There's a Double Tongue: An Investigation into the Translation of Shakespeare's Wordplay, with Special Reference to Hamlet. Amsterdam & Atlanta: Rodopi, 1993. 522 p.
9. Hygrell, D. Att översätta komik: en undersökning av funktionsförändringar i tyska översättningar av svensk skönlitteratur (doctoral thesis). Uppsala : Litteraturvetenskapliga institutionen, Uppsala universitet (distributed by Almqvist & Wiksell, Stockholm), 1997. 344 p.
10. Leppihalme, R. Caught in the frame: a target-culture viewpoint on allusive wordplay. The Translator: Studies in Intercultural Communication 2:2 (special issue : Wordplay and Translation), 1996, pp. 199-218
11. Pollack, J. The pun also rises: How the humble pun revolutionized language, changed history, and made wordplay more than some antics. New York: Gotham, 2011, 240 p.
12. Schröter, T. Shun the Pun, Rescue the Rhyme? The Dubbing and Subtitling of Language-Play in Film Karlstad University Studies, 2005, P. 589.
13. Wecksteen, C. La traduction des jeux de mots dans la presse: une gageure? Laurian, Anne-Marie & Thomas Szende (eds), 2001, pp. 375-391.
14. Žyško, K. A Cognitive Linguistics Account of Wordplay. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2017, 177.

SOURCES OF ILLUSTRATIVE MATERIAL

1. Yak ya zustriv vashu mamu, Kreig Tomas ta Karter Beiz [How I met your mother, Craig Thomas and Carter Bays] / per. z anhl. Novoho kanalu. New-York, 2005-2014. 9 sezoniv, 208 serii. URL : <https://kino4ua.net/2841-yak-ya-poznayomivsyaz-vashoyu-mamoyu-yak-ya-zustriv-vashu-mamu-1-2-3-4-5-6-7-8-9-sezon.html>.
2. How I met your mother, Craig Thomas and Carter Bays. New York City's Manhattan, 2005-2014. 9 seasons, 208 episodes. URL : <https://watchhowimetyourmother.online>.

Дар'я ІВАНОВА-ГОЛОЛОБОВА ДИПТИХ ВИСТАВ «ВСЕ БУДЕ ГАРАЗД» ТА «ФРІДЛ ДІКЕР»: ТРАГЕДІЯ ГОЛОКОСТУ КРИЗЬ САКРАЛЬНО-ПРОФАННУ ДИХОТОМІЮ ВЕРТЕПУ	113
Нажет КАРІМ СТАН ВИВЧЕННОСТІ ІСЛАМСЬКОЇ КАЛІГРАФІЇ НА АРХІТЕКТУРНИХ ТА ЕПІГРАФІЧНИХ ПАМ'ЯТКАХ КРИМУ.....	121
Уляна КОНВАЛЮК МИХАЙЛО ХОМА: ТРАНСФОРМАЦІЯ ОБРАЗУ – ВІД ТРІКСТЕРА – ДО СПІВАКА АКАДЕМІЧНОГО ПЛАНУ.....	128
Вячеслав ЛАБЗІН ОБРАЗИ АНГЕЛІВ У ЦЕРКОВНОМУ ЖИВОПИСІ ЛІДІЇ СПАСЬКОЇ.....	135

МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Лесь БЕЛЕЙ НОВІТНІ АНГЛІЗМИ: МАРКЕТИНГОВА ЛЕКСИКА.....	145
Тетяна ВРУБЛЕВСЬКА КОЛЬОРАТИВИ В ПОЕЗІЇ МИХАЙЛА СТРЕЛЬБИЦЬКОГО.....	150
Olha HAVRYLIUK, Larysa PAVLICHENKO DIPLOMACY: LINGUISTIC TENDENCIES DURING THE WAR IN UKRAINE.....	155
Вероніка ГАЙДАР СИНТАКСИЧНА ПРИРОДА РЕКЛАМНИХ СЛОГАНІВ АМЕРИКАНСЬКИХ БРЕНДІВ ОДЯГУ ТА ВЗУТТЯ.....	164
Юлія ГАЙДЕНКО, Оксана СЕРГЕСЬВА, Микола ТИЩЕНКО ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ СЛОВА.....	169
Seljan Kabil GAFFARLI THE COMPARATIVE ANALYSIS OF M.A. SABIR'S SATIRICAL POEM "THE MOTHERLAND IS" AND N. KAMAL'S POEM "SONG OF THE MOTHERLAND".....	177
Маргарита ГЕЛЕТКА, Валентина КРАВЧУК ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ АНГЛІЙСЬКИХ ЗАПОЗИЧЕНИХ ТЕРМІНІВ-НЕОЛОГІЗМІВ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.....	182
Наталя ІВАНИЦЬКА, Лілія ТЕРЕЩЕНКО ФІЛОСОФСЬКИЙ ПОШУК У ЛІТЕРАТУРІ: ПІТЕР ПЕН У РОМАНІ А. МЕРДОК «ДИТЯ СЛОВА».....	189
Наталя КАНОНІК, Тетяна ЛИСЕНКО, Микола КАРПІК ЕКЛЕКТИЧНИЙ ПРИНЦИП В СУЧАСНОМУ ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	195
Катерина КОВАЛИШИН КАТЕГОРІЇ ВІЗУАЛЬНОГО ТА ІКОНІЧНОСТІ В ХУДОЖНЬОМУ ТВОРІ.....	201
Тетяна КРУТЬКО, Ірина МАСЛЮ МОВНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ОЦІНКИ У ПОВІДОМЛЕННЯХ МЕРЕЖІ FACEBOOK.....	207
Оксана КУЦА, Марта ГОЛИК ШЛЯХИ ПЕРЕКЛАДУ ГРИ СЛІВ ЯК ЗАСОБУ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ КОМІЧНОГО.....	213

ПЕДАГОГІКА

Ольга АЛЕКСЄЄНКО МЕТОДИ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНА ІНОЗЕМНА МОВА» У ЗДОБУВАЧІВ ІІ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЮ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «ЕКОЛОГІЇ СПОРТУ» ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ СПОРТИВНОГО ПРОФІЛЮ.....	221
Оксана АЛЄКО, Дар'я КОСМИК ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ STREAM-ОСВІТИ У ФОРМУВАННІ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ.....	226

Svitlana ZAIETS	
PROJECT ACTIVITY AS A MEANS OF FORMING THE CREATIVE PERSONALITY OF THE CHOREOGRAPHER IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL TRAINING.....	108
Daria IVANOVA-HOLOLOBOVA	
DIPTYCH OF THE PERFORMANCES “EVERYTHING WILL BE ALRIGHT” AND “FRIEDL DICKER”: THE TRAGEDY OF HOLACAUST THROUGH THE SACRAL-PROPHANIC DICHOTOMY OF VERTEP.....	113
Nazhet KARIM	
STATE OF KNOWLEDGE OF ISLAMIC CALLIGRAPHY ON CRIMEAN ARCHITECTURAL AND EPIGRAPHIC MONUMENTS.....	121
Uliana KONVALIUK	
TRANSFORMATION OF IMAGE OF MYKHAILO KHOMA – FROM THE TRISKSTER – INTO THE SINGER OF ACADEMIC PLAN.....	128
Vyacheslav LABZIN	
IMAGES OF ANGELS IN THE CHURCH PAINTING OF LIDIA SPASKA.....	135

LINGUISTICS. LITERATURE STUDIES

Les BELEY	
NEW ENGLISH BORROWINGS: MARKETING LEXICON.....	145
Tetiana VRUBLEVSKA	
COLORATIVES IN MYKHAILO STRELBYTSKY'S POETRY.....	150
Olha HAVRYLIUK, Larysa PAVLICHENKO	
DIPLOMACY: LINGUISTIC TENDENCIES DURING THE WAR IN UKRAINE.....	155
Veronika HAIDAR	
SYNTACTIC NATURE OF ADVERTISING SLOGANS OF AMERICAN BRANDS OF CLOTHES AND FOOTWEAR.....	164
Yuliia HAIDENKO, Oksana SERHEIEVA, Mykola TYSCHENKO	
THEORETICAL APPROACHES TO THE STUDY OF WORD.....	169
Seljan Kabil GAFFARLI	
THE COMPARATIVE ANALYSIS OF M.A. SABIR'S SATIRICAL POEM "THE MOTHERLAND IS" AND N. KAMAL'S POEM "SONG OF THE MOTHERLAND".....	177
Marharyta HELETKA, Valentyna KRAVCHUK	
REPRODUCTION OF ENGLISH BORROWED NEOLOGICAL TERMINOLOGY IN THE UKRAINIAN LANGUAGE.....	182
Natalia Ivanytska, Liliia TERESHCHENKO	
PHILOSOPHICAL SEARCH IN LITERATURE: PETER PAN IN THE NOVEL BY A. MURDOCH "CHILD OF WORDS".....	189
Nataliia KANONIK, Tetiana LYSENKO, Mykola KARPIK	
PRINCIPAL ECLECTICISM IN THE MODERN TEACHING OF FOREIGN LANGUAGES.....	195
Kateryna KOVALYSHYN	
THE CATEGORIES OF VISUALITY AND ICONICITY IN AN ARTISTIC WORK.....	201
Tetyana KRUTKO, Iryna MASLO	
LEXICAL MEANS OF EVALUATION IN FACEBOOK POSTS.....	207
Oksana KUTSA, Marta HOLYK	
WAYS OF WORDPLAY TRANSLATION AS A MEANS OF REPRESENTATION OF THE COMIC.....	213